

13. Тягло О.В. Критичне мислення / О.В. Тягло // - Х.: ВГ «Основа», 2008,- 190 с.
14. Юріна О.А. Активізація пізнавальної діяльності шляхом впровадження інтерактивних технологій / О.А. Юріна // -2010 - <http://osvita.ua/school/technol/6618>.
15. Чернікова Т. Мозкова атака, як рішення педагогічних задач / Т. Чернікова// - 2007). - <http://osvita.ua/school/theory/1602>.
16. Ханін В.Н. «Методи обучения в системе бизнес-образования» Методические рекомендации для преподавателей, Урало-Сибирский институт бизнеса. – 2005. – 14 с.
17. http://www.bdpu.org/scientific_published/Pedagogical_studios/19. Технологізація процесу навчання: дидактичні та філософські виміри.
18. <http://www.confesp.fl.kpi.ua/node/1026>. Формування соціальних навичок студентів під час кооперативного навчання.
19. Johnson D. Learning Together and Alone / D. Johnson, R. Johnson // – New Jersey: Prentice Hall, 2000. – 260 p.
20. Kagan Spencer. Kagan Cooperative learning: 2nd edition. – New York: Publishing prod., 1991. – 150 p.

Реферати

ПРИМЕНЕНИЕ ИНТЕРАКТИВНОГО МЕТОДА «МОЗГОВОГО ШТУРМА» ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ГИСТОЛОГИИ, ЦИТОЛОГИ И ЭМБРИОЛОГИИ

Шамало С.Н., Рудюк Т.Я., Чайковский Ю.Б., Демидчук А.С., Рудюк В.Л.

Работа посвящена изучению результатов внедрения интерактивного метода обучения «мозгового штурма» в процес преподавания тематических занятий по гистологии, цитологии и эмбриологии в группах иностранных студентов. Установлено, что выбранный метод оказал значительное позитивное воздействие на результаты, полученные согласно разработанных критериев оценки успеваемости студентов. Качественные и количественные показатели явились основой масштабного использования наших разработок в практике преподавания гистологии, цитологии и эмбриологии.

Ключевые слова: интерактивные методы, мозговой штурм, учебный процесс, студенты.

USE OF INTERACTIVE METHOD "BRAINSTORMING" FOR TEACHING HISTOLOGY, CYTOLOGY AND EMBRYOLOGY

Shamalo S.M., Rudyuk T.Y., Chaikovskiy Yu.B., Demydchuk A.S., Rudyuk V.L.

The study is devoted to results of the introduction of interactive method "brainstorming" in the process of teaching in histology, cytology and embryology in groups of foreign students. It was found that the chosen method had a significant positive impact on the results obtained according to the developed criteria for assessing students studying. Qualitative and quantitative indicators were the basis of our large-scale use of developments in teaching histology, cytology and embryology.

Key words: interactive methods, brainstorming, learning process, students.

УДК 614.88+376.68=111

В.В. Шевченко

ВНДЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

МОЖЛИВОСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ АНГЛОМОВНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІН «МЕДИЦИНА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ» ТА «ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ» В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Запропоновані новації у викладанні медицини надзвичайних ситуацій та цивільного захисту полегшать для іноземних громадян з англomовною формою навчання опанування теоретичними знаннями і практичними навичками, підвищать якість їх професійної підготовки, що, зважаючи на наслідки сучасних надзвичайних ситуацій, є доцільним, своєчасним та актуально при їх ліквідації.

Ключові слова: медицина надзвичайних ситуацій, цивільний захист, англomовне навчання, іноземні студенти.

Одним із перспективних напрямків навчання іноземних студентів під час інтеграції вітчизняної вищої освіти до європейського освітнього середовища, є право вибору здобувати вищу медичну освіту в Україні, навчаючись російською або англійською мовами.

Процес структурного реформування національних систем вищої освіти країн Європи (Болонський процес) створює єдиний європейський науковий та освітній простір для підвищення спроможності випускників вищих навчальних закладів до працевлаштування та підвищення мобільності громадян різних країн з вищою освітою на європейському ринку праці, підняття конкурентоспроможності європейської вищої школи. На сьогодні 46 європейських країн, включно з Україною, приймають участь у Болонському процесі [8].

Навчальна дисципліна «медицина надзвичайних ситуацій» ставить за мету закласти основи теоретичних знань та практичних навичок з організації та проведення лікувально-евакуаційних, санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів та надання першої медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях природного, техногенного та соціально-політичного характеру.

Навчальна дисципліна «цивільний захист» дає спроможність оволодіти принципами і способами захисту, організацією та плануванням медичного і фармацевтичного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій мирного і воєнного часу [6,7].

Практичні заняття з медицини надзвичайних ситуацій та цивільного захисту проводяться з використанням тестових завдань та ситуаційних задач для перевірки початкового та заключного рівнів знань. Кількість варіантів достатня для того, щоб кожен студент одержував індивідуальне завдання. Тестові завдання оновлюються згідно з вимогами часу. На практичних заняттях студенти опановують практичні навички згідно програм. Наприклад, користування індивідуальними засобами захисту органів дихання (респіраторами, фільтруючими протигазами, протигазом для поранених у голову), спеціальної обробки (індивідуальним протихімічним пакетом) на заняттях з цивільного захисту; надання першої медичної допомоги постраждалим – на заняттях з медицини надзвичайних ситуацій. Упровадження інноваційних технологій навчання надало можливість студентам засвоювати більший обсяг інформації та якісно опанувати практичні навички за менші проміжки часу [5].

Складовими частинами модернізації вищої освіти за Болонськими вимогами є суттєве розширення автономії вищих навчальних закладів та підвищення рівня мобільності студентів, випускників, науково-педагогічних працівників. Введення системи академічних кредитів ESTS допускає зміни в навчальних планах, програмах, переорієнтацію навчального процесу обсягом до 15%.

Доцільно адаптовувати, пристосовувати навчальний матеріал з дисциплін «медицина надзвичайних ситуацій» та «цивільний захист» для іноземних студентів, особливо з англійською формою навчання, з метою майбутнього гідного працевлаштування їх за кордоном та конкурентоспроможності зі спеціалістами, що здобували вищу медичну освіту в інших країнах, а також подальшого безперервного навчання у своїй країні або за її межами.

На нашу думку, тему «Правові основи Державної служби медицини катастроф», що входить до програми медицини надзвичайних ситуацій, іноземним громадянам вивчати недоцільно, оскільки теоретичні засади цієї теми стосуються засвоєння основних положень нормативно-правових актів тільки України, а не їх рідних держав.

Для студентів-іноземців певні труднощі викликає засвоєння першої медичної допомоги постраждалим при надзвичайних ситуаціях. Ми вважаємо, що іноземним громадянам слід передбачити додаткові аудиторні години для оволодіння практичними навичками з надання першої медичної допомоги.

На нашу думку, тему «Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні» дисципліни цивільний захист для іноземних студентів можливо сформулювати як «Міжнародне право про захист життя і здоров'я населення, що постраждало під час надзвичайних ситуацій природного, техногенного та соціально-політичного характеру». Ці зміни будуть доречними, оскільки у групах з англійською формою навчання об'єднані іноземні громадяни різних країн, кожна з яких має свою конституцію та законодавчі акти з питань цивільного захисту, що суттєво відрізняються від вітчизняних.

Ознайомлення зі статтями Конституції України та нормативно-правовими актами, що стосуються питань медицини надзвичайних ситуацій та цивільного захисту в Україні, та їх обговорення проводяться у формі мікролекції на практичному занятті, оскільки лекційні години за програмами не передбачені, основна увага приділяється положенням міжнародного права, зокрема забороні міжнародною спільнотою застосування хімічної та біологічної зброї масового ураження.

Залучення у якості прикладів надзвичайних ситуацій сьогодення, що набули міжнародного резонансу, суттєво полегшує для іноземних студентів з англійською формою навчання засвоєння матеріалу з дисциплін «медицина надзвичайних ситуацій» та «цивільний захист» [1,2,3,4]. Зокрема, використовується в якості прикладів на практичних заняттях терористичний акт 11 вересня 2001 року та ураган Катріна 2005 року в США; землетрус, цунамі, та спричинену ними аварію на атомній станції в Японії у 2012 року, тощо. Як свідчить багаторічний досвід викладання, усі іноземні студенти усвідомлюють глобальні трагічні наслідки Чорнобильської катастрофи 26 квітня 1986 року та щиро співчують народів України, котрий до сьогодні продовжує стикатися з ними у повсякденному житті.

Демонстрація під час навчання яскравих та загальновідомих прикладів міжнародної допомоги та співпраці під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій сьогодення сприяє об'єднанню та взаєморозумінню іноземних студентів, незалежно від їх національності, рідної мови, віросповідання, країни проживання, підсилює їх інтерес та мотивацію до вивчення предмету «цивільний захист», формує позитивну думку про користь набутих під час занять практичних навичок, зокрема, з надання першої медичної допомоги, відповідає сучасним вимогам безперервного навчання.

Висновок

Упровадження в навчальний процес вище запропонованих згідно Болонських вимог змін, підвищить якість їх професійної підготовки та суттєво полегшить для іноземних громадян, що здобувають медичну освіту в вищих навчальних закладах України англійською мовою, опанування теоретичними знаннями і практичними навичками з дисциплін «медицина надзвичайних ситуацій» та «цивільний захист».

Література

1. Дубицький А.Ю. Характеристика аварій на хімічно-небезпечних об'єктах / А.Ю. Дубицький, Л.П. Чепкий, І.О. Семенов [та ін.] // Современные проблемы токсикологии. – 1999. – №2. – С. 14-17.
2. Смирнов И.А. Медицинское обеспечение населения, пострадавшего от террористических актов / И.А. Смирнов // Военно-медицинский журнал. – 2004. – №2 – С. 12-17.
3. Храпак В.В. Екоотоксикологічні аспекти хімічних катастроф / В.В. Храпак // Актуальні проблеми екології і токсикології. Ч.2. – К.: 1998. – С.293-300.
4. Храпак В.В. Природно-географічна та соціальна обумовленість ризику уражень отрутами біологічного походження / В.В. Храпак // Современные проблемы токсикологии. – 1999. – №2 – С.4-13.
5. Шевченко В.В. Навчально-методичні питання викладання дисципліни «цивільний захист» / В.В. Шевченко // Вісник проблем біології та медицини, - 2011. - Вип. 2, Т.1.-С.32-33.
6. Шевченко В.В. Проблемні питання дисципліни «цивільний захист»/ В.В. Шевченко// Проблеми екології та медицини. – 2011.- Т. 15, № 3-4 (додаток 1) – С. 164.
7. Шевченко В.В. Питання викладання дисципліни «цивільний захист» студентам стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів України/ В.В. Шевченко // Український морфологічний альманах. – 2011. – Т. 9 (3), додаток. – С. 99-100.
8. Шевченко В.В. Проблеми викладання дисциплін «медицина надзвичайних ситуацій» та «цивільний захист» під час інтеграції закладів вищої освіти до Європейського освітнього середовища / В.В. Шевченко // Проблеми інтеграції національних закладів вищої освіти до Європейського освітнього середовища. – 2012. – Т. 3. – Проблеми гуманітарної та мовної підготовки студентів. – Харків, ХНАДУ, 29-31 жовтня 2012 року. – С. 123-125.

Реферати

ВОЗМОЖНОСТИ У СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ АНГЛОЯЗЫЧНОГО ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ГРАЖДАН ДИСЦИПЛИНАМ «МЕДИЦИНА ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЙ» И «ГРАЖДАНСКАЯ ОБОРОНА» В УСЛОВИЯХ ИНТЕГРАЦИИ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ В ЕВРОПЕЙСКУЮ ОБРАЗОВАТЕЛЬНУЮ СРЕДУ

Шевченко В.В.

Предложенные новации в преподавании медицины чрезвычайных ситуаций и гражданской обороны облегчат для иностранных граждан с англоязычной формой обучения овладение теоретическими знаниями и практическими навыками, повысят качество их профессиональной подготовки, что, учитывая последствия современных чрезвычайных ситуаций, является целесообразным, своевременным и актуально при их ликвидации.

Ключевые слова: медицина чрезвычайных ситуаций, гражданская оборона, англоязычное обучение, иностранные студенты.

ABILITIES OF ENGLISH SPEAKING TEACHING IMPROVEMENT FOR FOREIGN CITIZENS ON "ACCIDENT SERVICE MEDICINE" AND "CIVIL DEFENSE" DURING HIGH SCHOOL INTEGRATION TO EUROPE EDUCATIONAL ENVIRONMENT.

Shevchenko V.V.

Innovations we propose in teaching of accident service medicine and civil defence make easier studying theoretical knowledge and practical skills for English speaking foreign citizens, will increase quality of its professional training. Considering the results of current emergency events it may be appropriate and timely. It also is actual for liquidation of its results.

Key words: accident service medicine, civil defense, English teaching, foreign students.

УДК 371.212:616.89

В.Д. Шейко, С.І. Панасенко, О.А. Крижановський

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

ДИНАМІЧНІ ЗМІНИ В ПСИХОЛОГІЧНОМУ СТАТУСІ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА МЕДИЧНОГО ВУЗУ

Молоді люди, що претендують на вступ до медичного ВУЗу, повинні володіти в першу чергу високорозвиненим логічним і абстрактним мисленням, здатністю доволі керувати власними розумовими процесами. Студенти не завжди успішно опановують нові знання тому, що у них не сформовані такі риси особистості, як готовність до навчання, здатність учитися самостійно, контролювати й оцінювати себе, уміння правильно розподіляти свій час для самостійної підготовки.

Ключові слова: Студент, особистість, психологічний статус.

Термін «студент» латинського походження. У перекладі на українську мову означає: «той що ретельно працює», або «той що навчається». Іншими словами – особистість, яка отримує знання. Студент-медик, як людина певного віку і як особистість, може характеризуватися з різних сторін. Психологічна складова особистості являє собою єдність психологічних процесів, станів і властивостей особи. Від психологічних властивостей (спрямованість, темперамент, характер, здібності) залежить протікання психічних процесів, виникнення психічних станів, проявів індивідуальної поведінки. Через соціальний напрямок формуються суспільні відносини, якості які визначають належність студента до певної соціальної групи, національності й т.п. Біологічна складова включає тип вищої нервової діяльності, будову аналізаторів, безумовні рефлекси, інстинкти, фізичний розвиток і т.п. Ця складова, в основному, визначена спадковістю й вродженими задатками, але у відомих межах змінюється під впливом умов життя. Вивчення цих сторін особистості розкриває якості й можливості студента, його вікові й індивідуальні особливості. Порівняно з іншими віковими періодами в юнацькому віці відзначається найвища швидкість оперативної пам'яті й перемикання уваги, рішення вербально-логічних завдань і т.д. Таким чином, «студентський вік» характеризується досягненням найвищих, "пікових" результатів, що базуються на всіх попередніх процесах біологічного, психологічного, соціального розвитку.

Метою роботи було визначення та оцінка психологічної зміни особистості молодої людини при переході до свідомого самостійного життя та навчання в медичному ВУЗі.

Під час практичних занять та у виховні години проводилися співбесіди викладача зі студентами шостого курсу медичного факультету шляхом стандартних запитань про сім'ю, дитинство, навчання в школі, мотивацію вибору майбутньої професії, про погляди на подальшу професійну діяльність.

Вік 18-24 роки це період найбільш активного розвитку моральних і естетичних почуттів, становлення й стабілізації характеру й, що особливо важливо, оволодіння повним комплексом соціальних ролей дорослої людини: цивільних, професійно-трудова і ін. Із цим періодом пов'язаний початок «економічної активності», під якою демографи розуміють залучення людини в самостійну виробничу діяльність, початок трудової біографії й створення власної сім'ї. Перетворення мотивації, всієї системи ціннісних орієнтації з одного боку, інтенсивне формування спеціальних здатностей у зв'язку із професіоналізацією – з іншого. Цей вік визначають як основний період становлення характеру й інтелекту. Це час спортивних рекордів, початок художніх, технічних і наукових досягнень. «Студентський вік» характерний і тим, що в цей період досягаються багато оптимумів розвитку інтелектуальних і фізичних сил. Але нерідко одночасно проявляються "ножиці" між цими можливостями і їхньою дійсною реалізацією, що суттєво впливає на якість навчального процесу. Безупинно зростаючі творчі можливості, розвиток інтелектуальних і фізичних сил, які супроводжуються й розвитком зовнішньої привабливості, приховують у собі й ілюзії, що це зростання сил буде тривати «вічно», що все краще життя ще попереду, що всього задуманого можна легко досягти.

Час навчання у ВУЗі збігається із другим періодом юності або першим періодом зрілості, що відрізняється складністю становлення рис особистості. Характерною рисою морального розвитку в цьому віці є посилення